

Sezon 2022/2023 w Teatrze Powszechnym

Dyrektorka teatru Ewa Pilawska do współpracy przy prapremierach i premierach zaprosiła między innymi Jacka Braciaka, Wojciecha Malajkata, Magdalenę Małecką-Wippich, Michała Walczaka i Bartosza Wierzbietę. Będzie też włoskie kino na teatralnej scenie. Poznamy wyniki siódmego „Komedio-pisania”, przed nami XXIX Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych i mnóstwo innych projektów. Kolejne miesiące przyniosą nowe wydarzenia artystyczne, dlatego plany Teatru warto uwzględnić w teatralnym kalendarzu na ten sezon.

Pierwszą premierą tego sezonu będzie „Kto chce być Żydem?” Marka Modzelewskiego. Reżyseruje Jacek Braciak – aktor filmowy i teatralny kilkakrotnie nagradzany Polskimi Nagrodami Filmowymi „Orły”. Widzom znany jest między innymi z filmów „Edi”, „Kler”, „Wołyń” czy „Różyczka”. Podczas XXVI Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych łodzianie oglądali go we „Wstydzie” z Teatru Współczesnego w Warszawie. W łódzkim Teatrze Powszechnym Jacek Braciak, który wcześniej jako aktor miał do czynienia z twórczością Modzelewskiego, zadebiutuje jako reżyser dramatu tego autora. Premiera odbędzie się na Małej Scenie 1 października.

W „Kto chce być Żydem” Modzelewski jak zwykle wkłada kij w mrowisko. Sztuka portretuje inteligentną rodzinę, która – choć nie chce się do tego przyznać – nie jest wolna od uprzedzeń, kabotynizmu i głęboko zakorzonego myślenia stereotypami. Jak wykształceni, „obyaci” ludzie zareagują, gdy jedno z nich ogłosi, że postanawia przejść na judaizm? Modzelewski stawia przed nami lustro, w którym precyzyjnie odbija się obraz społeczeństwa.

Polska reżyserka, autorka tekstów i altowiolistka Magdalena Małecka-Wippich wyreżyseruje „Błędne koło” francuskiej autorki Falvia Coste. Twórczyni ma w swoim dorobku reżyserię oper i filmów, nagrała kilka płyt z założonym przez siebie Kwartetem Polonika (w 2014 otrzymała Fryderyka w kategorii „Muzyka współczesna”) jest także autorką książki „Nietypowa baba jestem”. W teatrze dramatycznym reżyseruje po raz pierwszy.

Na scenie Teatru Powszechnego w Łodzi zrealizuje polską prapremierę sztuki „Błędne koło”. Ta współczesna francuska komedia opowiada o zawilej relacji psychiatry i jego pacjenta. Sztuka stawia nas przed paradoksem – kto bardziej potrzebuje pomocy? Pacjent? Czy może ten, który z racji zawodu i funkcji powinien ją pacjentowi zapewnić?

W tym sezonie widzowie obejrzą także sztukę w reżyserii Wojciecha Malajkata (który w Powszechnym pracuje już po raz drugi). Malajkat wyreżyseruje polską prapremierę „(Nie)długo i szczęśliwie” – teatralną adaptację włoskiego filmu o tym samym tytule, który zaledwie kilka miesięcy temu wszedł na ekrany kin. Dzięki błyskawicznemu uzyskaniu praw do adaptacji specjalnie dla łódzkiego Powszechnego, w Łodzi zobaczymy pierwszą na świecie teatralną wersję „(Nie)długo i szczęśliwie”. Sztukę przetłumaczyła Anna Trzoch, autorem adaptacji i reżyserem jest Wojciech Malajkat.

Sztuka opowiada historię czterech małżeństw, które dowiadują się, że ich śluby są nieważne, albowiem udzielił ich człowiek jedynie udający księdza. Mają jednak okazję po raz kolejny stanąć przed ołtarzem i odnowić, teraz z pełną mocą, swoje przysięgi. Sytuacja staje się więc szansą do przyjrzenia się swoim związkom. Czy na pewno decyzja o ślubie była słuszna? Czy to z nią/nim chcą spędzić resztę życia? Czy małżeństwo okazało się gwarantem szczęścia i spełnieniem oczekiwań?

Michał Walczak, dramaturg, reżyser, dyrektor warszawskiej Rampy, po raz drugi wyreżyseruje

spektakl w Powszechnym. Tym razem Walczak, który w swoich spektaklach lubi posługiwać się ironiczną stylistyką, pastiszem i absurdem, zrealizuje spektakl pod roboczym tytułem „Bim-Bom Boom – kabaret politechniczny”. Inspiracją dla twórcy będzie gdański Kabaret Bim-Bom, którego twórcami byli m.in. Zbigniew Cybulski i Bogumił Kobiela. Bim-Bom miał funkcję krytyczną wobec rzeczywistości i udowodniał, że teatr czasów kryzysu może pobudzić wyobraźnię i zmusić do czerpania z ograniczeń. Czy kabaretomusical – hołd dla gdańskiego teatru powstałego w latach 50. – może pomóc odszukać język odreagowania współczesnych lęków?

Bartosz Wierzbęta przygotowuje przekład i adaptację sztuki „Randka z nieznajomymi”, która będzie kontynuacją przygód uwielbianej przez widzów Powszechnego kultowej pomocy domowej Nadii. Wierzbęta (znany widzom Powszechnego m.in. z adaptacji „Pomocy domowej” Camolettiego) jest jednym z najbardziej cenionych tłumaczy dialogów. Jego adaptacje nacechowane są wielkim, poczuciem humoru i inteligencji. Opierają się na wycuciu nawiązań kulturowych i specyfiki języka. Choć często nie są dosłownymi przekładami, to - dzięki inteligencji Wierzbęty - mocniej i pełniej oddają ducha oryginalnych dialogów.

Teatr będzie rozwijał projekty edukacyjne i społeczne, które są wpisane w misję „Teatru blisko ludzi”. W ramach autorskich projektów Ewy Pilawskiej („Teatr dla niewidomych i słabo widzących” oraz „Dziecko w sytuacji”) zrealizowane zostaną kolejne prapremiery/premiery. Od momentu powołania do życia wspomnianych projektów ich celem jest włączanie do teatralnego życia osób, które z różnych przyczyn (m.in. dysfunkcja wzroku, wykluczenie społeczne, trudna sytuacja życiowa) nie mogły dotychczas być odbiorcami spektakli.

„Teatr dla niewidomych i słabo widzących” w unikatowy sposób odpowiada na potrzeby osób z wadą wzroku – każda premiera jest przygotowana specjalnie z myślą o specyfice percepcji widzów. W czasie pandemii spektakle odbywały się w większości w formie transmitowanych na żywo w radiu słuchowisk lub internetowych streamingów. Teraz Teatr planuje powrót do prezentacji na żywo z udziałem publiczności.

W ramach „Dziecka w sytuacji” zaprezentowana zostanie nowa prapremiera (do tej pory było ich już 12, wszystkim towarzyszą warsztaty). Będzie poświęcona istotnemu zjawisku, z którym musi mierzyć się współczesna młodzież. „Dziecko w sytuacji” z założenia podejmuje trudne tematy, np. problem bezdomności, depresji rodziców, hejtu, inicjacji seksualnej czy transpłciowości. Bardzo często okazuje się, że wielu młodych ludzi dopiero w Teatrze otrzymuje szansę „bycia wysłuchanym” i szansę na rozmowę. Projekt opiera się na dialogu, a nie dawaniu gotowych rozwiązań na życie. W trakcie warsztatów prowadzący i uczestnicy są partnerami, słuchają swoich opinii, uczą się od siebie nawzajem i inspirować do refleksji.

Na początku 2023 roku rozstrzygnięta zostanie siódma edycja ogólnopolskiego konkursu na napisanie współczesnej polskiej komedii „Komedioписание” - jedynego w Polsce konkursu, który w całości stawia na poszukiwanie tekstów komediowych. Konkurs jest jednym z filarów działającego w Powszechnym Polskiego Centrum Komедии, które jest laboratorium prac nad polską komedią. Przypomina, że komedia to nie tylko farsa, ale przede wszystkim wyraz namysłu nad najważniejszymi sprawami i zjawiskami przy wykorzystaniu poczucia humoru.

Do tej pory, w poprzednich edycjach, na konkurs nadesłano około tysiąca sztuk. Teksty na konkurs pisali między innymi Maciej Wojtyszko, Radosław Paczocha, Paweł Mossakowski, Jarosław Jakubowski, Wojciech Bruszewski, Michał Walczak. Dzięki „Komedioписaniu” komediowe sztuki dla teatru zaczął pisać Juliusz Machulski. Konkursowe prace można nadsyłać na adres Teatru do końca listopada 2022 roku. Laureatów poznamy na przełomie stycznia i lutego 2023. Konkurs odbywa się pod honorowym patronatem Prezydent Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej.

We wrześniu ruszy cykl spotkań z literaturą - „Czytajmy z Powszechnym”. W niedzielne przedpołudnia Teatr zapraszać będzie widzów do łódzkiej kawiarni Szykier, mieszczącej się na parterze neorenesansowej kamienicy przy Północnej 1/3, gdzie aktorzy Teatru Powszechnego prezentować będą współczesną poezję i prozę. Opiekę nad projektem obejmą aktorzy - Paulina Nadel i Sebastian Jasnoch.

Na początku sezonu odbędzie się pokaz filmu Sebastiana Jasnocha (aktora Teatru Powszechnego) „Baju Baj”. Odnosił on wielki sukces i został zakwalifikowany do konkursu filmów krótkometrażowych na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni (poważczy o laur w tej kategorii). Pokazowi na Małej Scenie towarzyszyć będzie spotkanie z Sebastianem Jasnochem oraz aktorami Powszechnego, którzy także wzięli udział w filmie (Paulina Nadel, Marta Jarczewska i Arkadiusz Wójcik).

W marcu 2023 rozpocznie się XXIX Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych. Tradycyjnie, właśnie w Łodzi, otworzy on gorący czas teatralnych festiwali w całej Polsce. Program Festiwalu opublikowany zostanie w lutym 2023.

Szczegółowe informacje na temat kolejnych wydarzeń będą publikowane na stronie powszechny.pl oraz w mediach społecznościowych.